

17 באוגוסט 2026 ; ד' באלול תשפ"ו

לכבוד,

מר בצלאל סמוטריץ' שר האוצר	ח"כ יריב לוין השר לשירותי דת	עו"ד גלי בהרב-מיארה היועצת המשפטית	מר רועי כחלון מנהל רשות החברות
משרד האוצר	המשרד לשירותי דת	ממשלה	הממשלה
ירושלים	ירושלים	ירושלים	ירושלים

שלום רב,

הנדון: המרכז הארצי לפיתוח המקומות הקדושים

בשם התנועה למען איכות השלטון בישראל ע"ר (להלן: "התנועה"), הרינו מתכבדים לפנות אליך כדלהלן:

1. עניינה של פנייה זו הוא סוגיית ההתפטרות הכוללת של הוועד המנהל של המרכז הארצי לפיתוח המקומות הקדושים (להלן: "המרכז הארצי" או "המרכז" או "העמותה"), עמותה ממשלתית, אשר עולה חשש כבד שנועדה לסכל ביצוע של החלטה שיפוטית בעניין הליך למינוי מנכ"ל לעמותה¹.
2. בקצרה, עמדת התנועה היא שהתפטרות חברי הוועד אינה תקפה מאחר והיא נוגדת את החלטת ביה"ד לעבודה כפי שניתנה מוקדם יותר השנה². לא זו אף זו, אופן ומועד ההתפטרות המשותפת מעלה חשש כבד שההתפטרות נגועה בחוסר תום-לב, ושמטרתה "האסטרטגית" היא סיכול הליך בחירת המנכ"ל עליו הורה בית הדין.
- לפיכך אנו פונים אליכם בבקשה להפעיל את סמכותכם בין באמצעות דחיית ההתפטרות או עיכובה וכינוס הוועד המנהל לשם מינוי מנכ"ל מכוח סעיפים 22(א) ו-26(ב) לחוק החברות הממשלתיות (להלן: "החוק"), בין באמצעות מינוי מנכ"ל לפי סעיף 37(א) לחוק ובין בקבלת החלטה לפירוק העמותה הממשלתית, החלטה עליה הודיעה המדינה לבית הדין כי בכוונתה להוציא לפועל.

I. רקע

3. המרכז הארצי לפיתוח המקומות הקדושים הוא עמותה ממשלתית שהוקמה בשנת 1989 לשם ניהול המקומות הקדושים ליהודים, בהתאם להחלטת ממשלה 1465 מיום 1988³. לפי תקנון המרכז,

¹ עמרי מניב, חדשות 12, @omrimaniv, הרשת החברתית X (8.8.2026) קישור.

² פ"ה (ירושלים) 16668-07-25 הלל הורוביץ - המרכז הארצי לפיתוח המקומות הקדושים (נבו, 19.2.2026) (להלן: "עניין הורוביץ").

³ החלטה 1465 (כל/141) של הממשלה ה-21 (19.10.1988) כפי שאוזכרה בדו"ח ועדת החקירה הממלכתית לחקר אסון מירון, תשפ"ד-2024, עמ' 34 קישור.

מטרות העמותה הן "אחזקה ופיתוח של אתרי המקומות הקדושים בישראל". המרכז מנהל כ-130 אתרים ברחבי הארץ.⁴

4. המרכז הארצי הוא עמותה ממשלתית בשליטת המדינה, שבאסיפה הכללית שלה 15 נציגים של המדינה ונציג אחד של השלטון המקומי.⁵ לפיכך בהתאם לסעיף 60 לחוק חלות עליה הוראות החוק בשינויים המחויבים. בין היתר חלות הוראות החוק בדבר מינוי מנהל כללי לעמותה.

II. השתלשלות האירועים כעולה מהחלטת בית הדין בעניין הורוביץ

5. ביום 07.06.2024 התפטר מנכ"ל העמותה הקודם. ביום 7.1.2025 נפתח הליך תחרותי למשרת מנכ"ל העמותה. ביום 23.3.2025 הוחלט בישיבת ועדת האיתור שמר אבשלום אוהיון הוא המועמד המתאים ביותר לשמש כמנכ"ל המרכז. בסמוך להחלטת ועדת האיתור, הודיעה יחידת רשם העמותות ברשות התאגידים שהיא מצאה התנהלות לקויה ומעילה בכספים ונכסים של 15 עמותות וחל"צים. מר אוהיון שימש בעבר כסמנכ"ל בחברה שבבעלות החשוד בפרשה. על רקע זה, החליט הוועד המנהל לפנות למר אוהיון בבקשה לקבלת הבהרות ביחס לממצאי הדוח שפורסם. **למרות האמור ביום 7.5.2025 אישר הוועד המנהל את הבחירה במר אוהיון כמנכ"ל.** לאחר הודעת רשות החברות הממשלתיות (להלן: **הרשות**) שבכוונתה לבחון את הליך בחירת מר אוהיון, הודיע מר אוהיון ביום 3.6.2025, לפני כשנה, על הסרת מועמדותו לתפקיד המנכ"ל.⁶

6. חברי הוועד המנהל סברו כי לאחר הסרת מועמדותו של הזוכה יש לקיים **הליך איתור חדש**, ולא לבחור מועמד מתוך רשימת המועמדים הסופית, וזאת בניגוד לעמדת הייעוץ המשפטי של העמותה וסגן מנהל רשות החברות הממשלתיות. לאור טענות בנוגע לאי-תקינותו של הליך האיתור, הגיש מר הלל הורוביץ, אחד המועמדים בהליך האיתור, תביעה לביה"ד האזורי לעבודה בירושלים.

7. ביום 15.7.2025 הודיעה הרשות לבית הדין לעבודה כי החליטה לבחון ביחד עם משרדי הממשלה השונים אפשרות לפירוק מרצון של המרכז. בהודעה זו צוין כי המרכז החליט על השהיית הליכי איתור מנכ"ל, עד להשלמת הבחינה כאמור, כיוון שאם וכאשר ממשלת ישראל תקבל החלטה על פירוק העמותה מרצון, יתייתר הצורך באיתור ובחירת מנכ"ל קבוע לעמותה.⁷ **מאז אותה הודעה חלפה יותר משנה, וטרם התקבלה כל החלטת ממשלה בנוגע לפירוק המרכז.**

8. לאור השתלשלות אירועים זו, קבע ביה"ד האזורי לעבודה בהחלטתו כי:

" (...) על המרכז להימנע מלבחור בכל הליך שהוא במנכ"ל חדש למרכז, שיהא מועמד שלא מתוך המועמדים שהתמודדו בהליך התחרותי ומלבטל את ההליך התחרותי, וזאת עד למתן החלטה אחרת."⁸

⁴ תקנון עמותת המרכז הארצי לפיתוח המקומות הקדושים **קישור**.

⁵ תקנון עמותת המרכז הארצי לפיתוח המקומות הקדושים, סימן ב', ס' 4(א).

⁶ **עניין הורוביץ**, פס' 8 – 13.

⁷ **עניין הורוביץ**, פס' 27.

⁸ שם.

9. החלטה זו התקבלה בחודש פברואר 2026. בעוד ההליך בבית הדין ממשיך להתנהל, ביום 19.7.2026 הודיעו חברי הוועד המנהל על התפטרותם המיידית מן הוועד המנהל של המרכז הארצי, מהלך שבבירור מביא גם לסיכול ההליך התחרותי שבמסגרת אחריותם, וזאת חרף החלטת ביה"ד. בכך, למעשה נותר המרכז ללא ועד מנהל, מצב אשר דה-פקטו עלול להביא לביטול של ההליך התחרותי באופן שסותר את החלטת בית הדין.

III. החובה למנות מנכ"ל

א. חשיבות מנכ"ל בעמותה ממשלתית

10. מכוח סעיף 39 לחוק אחראי המנכ"ל בעמותה ממשלתית על הניהול השוטף של ענייניה במסגרת התקציב והתוכניות שנקבעו. חשיבות זו מתקיימת ביתר שאת לנוכח העובדה שעמותה ממשלתית פועלת לקידום אינטרסים ציבוריים תוך שימוש במשאבים ובנכסים ציבוריים. העיכוב הממושך במינוי מנכ"ל, כפי שציננה נכונה הרשות: 'יהינו בניגוד לכללי הממשל התאגידי התקין בחברות ועמותות ובוודאי בעמותה ממשלתית, פוגע באמינות הדיווחים, בתקינות הבקורות ובניהול העמותה ובכך מביא לפגיעה קשה בציבור ובאמונו (...)' ⁹. יפים לעניינינו דבריה של השופטת ברק ארזי בבג"ץ שעסק במינוי יו"ר לתעשייה האווירית:

"המחדל המתמשך שביסוד הדברים הוא מטריד. תפקידים חיוניים במגזר הציבורי, ובכלל זה בחברות הממשלתיות, אינם יכולים להישאר כאבן שאין לה הופכין (...) במקרה דנן, אין מדובר בעיכוב "סתם", כי אם בעיכוב רבתי, שלא לומר גרירת רגליים מתמשכת." ¹⁰

ב. הפרת סמכות במחדל ע"י הוועד המנהל

11. סמכותו של הוועד המנהל למנות מנכ"ל לעמותה היא **סמכות חובה**, כך שאי-הפעלתה במחדל מהווה חריגה בחוסר סמכות. הדבר נלמד מלשון החוק. כידוע, סמכות חובה מנוסחת בדרך כלל בלשון ציווי. ¹¹ כך גם בעניינינו אנו. הרישא של ס' 37(א) לחוק החברות הממשלתיות, תשל"ה-1975 קובעת כי: "הדירקטוריון של חברה ממשלתית ימנה את המנהל הכללי; המינוי טעון אישור השרים לאחר התייעצות עם הוועדה לבדיקת מינויים." מלשון התיבה "הדירקטוריון ימנה" ניתן ללמוד כי מדובר בסמכות חובה.

12. חברי הוועד המנהל, אם כן, אינם רשאים לחרוג מסמכות החובה שהוקנתה להם, ולבחור שלא למנות מנכ"ל. וודאי שהימנעותם מהפעלת סמכותם למינוי מנכ"ל באמצעות התפטרותם (חסרת תום הלב) מהווה פעולה בחוסר סמכות הנעשית בדרך המחדל, ואף מהווה ניסיון לסכל החלטה

⁹ עניין הורביץ, פס' 21.

¹⁰ בג"ץ 42914-08-25 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' השר לשיתוף פעולה אזורי והממונה על רשות החברות הממשלתיות, פס' 7 להחלטה מיום 6.7.26.

¹¹ דפנה ברק-ארז משפט מינהלי כרך א' בעמ' 223 (2010).

שיפוטית במקרה הטוב וביזיון ביה"ד במקרה הפחות טוב.

IV. התפטרות הוועד המנהל משוללת תוקף

13. התנהלות ועד המרכז, ובפרט דרישתם לפתוח הליך איתור חדש, ההתעקשות על בחירת מר אוהיון למנכ"ל למרות החשדות נגדו לכאורה והתפטרותם באופן המסכל את החלטת ביה"ד, מעלה חשד ששיקולים זרים עומדים בבסיס התנהלותם שלחברי הוועד המנהל. ראו בהקשר זה את הנחיית רשות החברות הממשלתיות כפי שהובאה בהחלטת בית הדין בעניין **הורוביץ** כדלקמן: "עליכם לפעול אך ורק לטובת המרכז וסטייה מדרך פעולה זו או הכנסת **שיקולים זרים שיש בהם כדי לפגוע בעמותה** תוביל את הרשות לנקוט בפעולות בהתאם לסמכותה"¹².

14. בנסיבות שתוארו נראה לכאורה שהתפטרות הוועד המנהל נגועה בחוסר תום לב ונועדה לסכל את החלטת ביה"ד האזורי לעבודה להמשיך בהליך האיתור. לפיכך עמדת התנועה היא שהתפטרות אינה תקפה וזאת בדומה לדברים שנקבעו בעניין בג"ץ 63904-03-26 ארגון העיתונאים והעיתונאיות בישראל (ע"ר) נ' ממשלת ישראל (נבו 17.6.2026), במסגרתה קבע בית המשפט שהתפטרותם כאיש אחד של חברי המועצה שמטרתה סיכול הליך הנדון בביהמ"ש (שם דובר בבקשת ערוץ 13 שהייתה תלויה ועומדת בפני מועצת הרשות השנייה היוצאת), אינה תקפה:

"(...) מעלה חשד כבד, כי התפטרותם כוונה אך לסיכול החלטות קודמות שניתנו על ידינו בהליך דנן, תוך שיבוש יכולתו של בית משפט זה לברר את מכלול הטענות שעל הפרק (...) בנסיבות ייחודיות וחריגות אלה, ועל מנת שלא לאפשר הכשלה ושיתוק מכוונים של פעילות המועצה בתקופת צו הביניים ובפרק הזמן עד למתן פסק הדין בעתירות – מצאנו לקבוע כי בשלב זה חברי המועצה המתפטרים לא יובאו בחשבון לעניין מניין חברי המועצה "היוצאת", על כל המשתמע מכך"¹³.

15. לפיכך בסמכות השרים שלא להכיר בהתפטרות הוועד המנהל בנסיבות אלה ולפעול לכינוס ישיבה למילוי החלטת בית הדין.

V. סמכות הממשלה לפעול למינוי מנכ"ל

16. למעלה מן הצורך נטען כי בסמכות השרים לעכב את התפטרות הוועד המנהל ולהורות על כינוס ישיבה לשם מינוי מנכ"ל לעמותה. זאת ועוד, בידי השרים הסמכות למנות בעצמם מנכ"ל לעמותה.

17. הסמכות לעכב את התפטרות הוועד המנהל קבועה בסעיף 22(א)(1) לחוק החברות הממשלתיות, כדלקמן:

"דירקטור יחדל לכהן לפני תום התקופה שלה נתמנה באחת מאלה: (1) התפטר במסירת כתב התפטרות לשרים; השרים רשאים לעכב את תוקף ההתפטרות לא יותר מחודש ימים."

¹² עניין הורוביץ, פסי' 18.

¹³ בג"ץ 63904-03-26 ארגון העיתונאים והעיתונאיות בישראל (ע"ר) נ' ממשלת ישראל (נבו 17.6.2026), פסי' 2 להחלטה מיום 17.6.26.

18. הסמכות להורות על כינוס ישיבת וועד מנהל קבועה בסעיף 26(ב) לחוק :

" הדירקטוריון יקיים ישיבה מיוחדת אם דרשו זאת השרים, הרשות או אחד הדירקטורים; הישיבה תתקיים תוך שבעה ימים מיום הדרישה, זולת אם נדרש לקיימה תוך זמן קצר יותר; בישיבה ידונו בעניינים המפורטים בדרישה והחלטותיה יובאו מיד לידיעת השרים והרשות."

19. הסמכות למנות מנכ"ל לעמותה ממשלתית קבועה בסעיף 37(א) סיפא לחוק החברות הממשלתיות, תשל"ה-1975 קובע: "אולם רשאית הממשלה למנות את המנהל הכללי אם ראתה צורך בכך." מכך עולה בבירור כי תכליתו של המחוקק הייתה להבטיח כי מינוי יושב ראש לוועד מנהל בחברות ממשלתיות ייעשה אף במקרים שבהם ההליך הרגיל - באמצעות הוועד המנהל והשרים הממונים (שר האוצר והשר לשירותי דת) - אינו מתקיים, כפי שאירע בענייננו.

20. **הסמכות המוענקת על ידי המחוקק, מטילה חובת פעולה:** "עצם הענקת הסמכות מלמד על כך שהמחוקק בדעה שקיים צורך להסדיר בדרך שלטונית נושא מסוים ושהרשות היא המתאימה להתמודד עמו. ואכן, זו ההצדקה החוקתית להפקדת כוחות שלטוניים בידי האמונות של המנהל הציבורי. כוחות אלו נועדו להפעלה בהתאם לצרכים שביסוד הענקתם. ומכאן שהענקת סמכות משמעותה הטלת חובת פעולה" (ברוך ברכה משפט מינהלי כרך ב 23 (1995)).

21. מכאן, לעמדת הח"מ על השרים להפעיל סמכותם בחוק, בין אם לכינוס הוועד לצורך דיון במינוי מנכ"ל ובין אם למנות מנכ"ל בעצמם.

VI. פירוק המרכז

22. במסגרת ההליך הודיעו רשות החברות הממשלתיות והמרכז לבית הדין שכוונתם לפעול לפירוק העמותה. ביה"ד התבסס על הודעה זו בין היתר בקביעת החלטתו. אך בפועל, נדמה כי לא התקבלה מאז הודעתם כל החלטת ממשלה בנוגע לפירוק. לפיכך, מן האמור עולה כי על השרים האחראים על המרכז לקבל החלטה האם למנות לו מנכ"ל או לפעול לקידום החלטת ממשלה לפירוק העמותה הממשלתית בהתאם לעמדה שהוצגה לבית הדין.

VII. סיכום

23. לאור הדיון לעיל, עמדת התנועה על השרים להפעיל סמכותם, בין אם באמצעות דחיית ההתפטרות או עיכובה וכינוס הוועד המנהל לשם מינוי מנכ"ל, בין באמצעות מינוי מנכ"ל ובין לקבלת החלטה לפירוק העמותה הממשלתית.

24. על כן, נבקש את התייחסותכם בהקדם האפשרי ולא יאוחר מיום 31/8/2026 וזאת על מנת שנוכל לשקול את המשך צעדינו בנושא, לרבות המשפטיים.

בברכה,

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)
The Movement for Quality Government in Israel
الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

אופיר אמזלג
רכזת האגף הכלכלי
התנועה לאיכות השלטון

יניב גולדברג, עו"ד
ראש האגף הכלכלי
התנועה לאיכות השלטון

ז'קלין ברכה, עו"ד
האגף הכלכלי
התנועה לאיכות השלטון